

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXII. — Wydana i rozesłana dnia 29. lipca 1917.

Treść: (M 313. i 314.) 313. Ustawa, w sprawie nowego uregulowania zasiłku na utrzymanie na czas trwania obecnej wojny. — 314. Rozporządzenie, którym wydaje się postanowienia przejściowe do ustawy z dnia 27. lipca 1917, w sprawie nowego uregulowania zasiłku na utrzymanie na czas trwania obecnej wojny.

313.

**Ustawa z dnia 27. lipca 1917,
w sprawie nowego uregulowania zasiłku na utrzymanie na czas trwania obecnej wojny.**

Za zgodą obu izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Każde na podstawie ustawy wojskowej albo też tylko na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się uszczelnione powołanie obywatela austriackiego, nienależącego do zawodowego stanu wojskowego, do czynnej służby w sile zbrojnej lub w takich ochotniczych formacyjach, które uznane zostały za części składowe siły zbrojnej, pociąga za sobą ten skutek, że dla tych osób, które z powołanym pozostały w stosunku określonym bliżej w § 2., urasta prawo do zasiłku na utrzymanie z funduszów państwowych według postanowień podanych w dalszym ciągu.

To samo prawo powstaje bez względu na obywatelstwo państwowie w razie powołania na zasadzie ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej świadczeń wojennych.

Osobom, które mają prawo do wojskowych należności dla rodzin, nie przysługuje prawo według postanowień niniejszej ustawy.

§ 2.

Uprawnionemi po myśli niniejszej ustawy są wszystkie osoby, których utrzymanie w chwili pójścia powołanego do wojska było zależnym od jego pracy albo od osiąganego z jego pracy dochodu i zostało zagrożone (§ 7., ustęp 8.) z tego powodu, że ten dochód z pracy wskutek powołania zupełnie odpadł albo zmniejszył się tak dalece, że nie wystarcza już do pokrycia kosztów utrzymania zależnej od powołanego osoby. Zarobek, osiągnięty własną pracą uprawnionego do zasiłku, nie wyklucza prawa do zasiłku; prawo to gaśnie jednakowoż wówczas, jeżeli powołanemu lub osobie wchodzącej przy zasiłku na utrzymanie w rachubę przypadnie dodatkowo taki majątek, że z dochodów tego majątku utrzymanie tej osoby może być w całości pokryte. To samo ma zastosowanie do przypadego dodatkowo dochodu z prawa do renty.

Na równi z dochodem z pracy należy uważać osiągnięty pracą przychód z rolnictwa, przemysłu lub jakiegoś innego przedsiębiorstwa.

Uprawnionemi po myśli niniejszej ustawy bez względu na to, czy ich utrzymanie było przedtem zależne od powołanego, są wszystkie osoby, którym według powszechniej księgi ustaw cywilnych i pod przewidzianymi tam warunkami przysługuje wobec powołanego prawo do alientacji.

§ 3.

Państwowy zasiłek na utrzymanie wynosi dziennie dla wszystkich uprawnionych osób, stosownie do tego, gdzie one w chwili powstania ich prawa miały swoje stałe miejsce zamieszkania.

1. we Wiedniu 2 K,

2. w jednej z miejscowości zaliczonych do I. i II. klasy dodatków aktywalnych funkcjonariuszy państwowych, 1 K 80 h a

3. w każdej innej miejscowości na obszarze państwa austriackiego 1 K 60 h.

Wysokość zasiłku na utrzymanie dla miejscowości, położonych poza granicami obszaru państwa austriackiego, będzie ustalowiona w drodze rozporządzenia.

Osobom uprawnionym, które bezpośrednio przed wstąpieniem powołanego do wojska żyły z nim we wspólnym gospodarstwie domowem, następnie w każdym razie żonie i ślubnym dzieciom należy się zasiłek na utrzymanie w pełnym wymiarze, zaś innym uprawnionym do pobierania zasiłku tylko w wymiarze wsparcia, jakie powołany udzielał im bezpośrednio przed swoim wstąpieniem do wojska. O ile jednak chodzi o osoby, mające prawo do alimentacji, które od powołanego nie otrzymywały dotychczas żadnych wsparć albo otrzymywały wsparcia widocznie na utrzymanie nie wystarczające, należy się zasiłek na utrzymanie w takim wymiarze, jaki według stosunków gospodarczych powołanego zostanie przez władzę ustalony, a skoro zostanie wydane orzeczenie sądowe, w wymiarze przez sąd ustalonym.

Zasiłek na utrzymanie w wymiarze rzeczywistych wsparć będzie zasiłek w wysokości ustalonych przez sąd alimentów należy podwyższyć o 50 procent wówczas, jeżeli powołanie, względnie ustalenie sądowe miało miejsce przed dniem 1. sierpnia 1916.

Najwyższa kwota stóp jednostkowych nie może być jednak w żadnym razie przekroczona. Także wówczas, jeżeli utrzymanie uprawnionej do zasiłku osoby zależało od dochodu z pracy kilku powołanych, nie może zasiłek na utrzymanie razem wziąwszy przekraczać stopy jednostkowej.

Jedynie wówczas, jeżeli uprawniona do zasiłku osoba żyła sama jedna we wspólnym gospodarstwie domowem z powołanym i jest trwale niezdolna do pracy, należy się jej zasiłek na utrzymanie w podwójnym wymiarze.

Uprawnionym do zasiłku osobom, które w chwili wstąpienia powołanego do wojska prowadziły wspólne gospodarstwo domowe, należy się ogółem zasiłek na utrzymanie tylko w najwyższym wymiarze 12 K dziennie.

Minister obrony krajowej jest upoważniony, po upływie półroczy po wejściu niniejszej ustawy w życie podwyższyć zarówno stopy jednostkowe jak również zasiłki na utrzymanie, przyznane w wymiarze rzeczywistych wsparć, tudzież wspomniane w poprzednim ustępie najwyższe wymiary stosownie do cen środków żywności i to albo jednocześnie albo też dla pewnych oznaczonych obszarów.

§ 4.

Państwowy zasiłek na utrzymanie należy się poczawszy od chwili powołania za ten czas, w którym powołany z powodu pełnienia służby nie może oddawać się cywilnemu zarobkowaniu.

Jeżeli powołany zbiegnie albo zostanie skazany orzeczeniem sądowem na karę ciężkiego więzienia lub na jeszcze surowszą karę, w takim razie kończy się prawo do zasiłku z dniem dezercji, względnie z dniem prawomocności orzeczenia karnego. Jeżeli zbieg względnie zasądzony przed odbyciem kary lub potem zostanie powołany do służby wojskowej, w takim razie istnieje prawo do zasiłku na utrzymanie na czas trwania tego powołania.

Jeżeli powołany wystąpił ze służby z conajmniej 20 procentowym zmniejszeniem się zdolności zarobkowania, wynikającym dowodnie wskutek tej służby, albo dozna dodatkowo takiego zmniejszenia swej zdolności zarobkowania, należy się zasiłek na utrzymanie w czasie trwania wojny i jeszcze przez sześć miesięcy po jej ukończeniu, jednakże tylko o tyle, o ile nie nastąpi przedtem nowe ustawowe uregulowanie zaopatrzenia wojskowego. To samo ma zastosowanie wówczas, jeżeli powołany w potyczce zginie albo po potyczce zginie albo też umrze z powodu uszkodzenia w czynnej służbie wojskowej lub z powodu choroby ta służbą wywołanej lub zaostrzonej.

Jeżeli uprawniona do zasiłku osoba w czasie pobierania zasiłku uzyska zaopatrzenie wojskowe a kwota tego zaopatrzenia jest mniejsza od należącego się zasiłku na utrzymanie, wówczas należy zasiłek zmniejszyć o kwotę, należącą się tytułem zaopatrzenia.

§ 5.

Zasiłek na utrzymanie nie doznaje uszczeroberku z powodu wsparć, udzielanych przez państwo uchodźcom wojennym, ani też z powodu ewentualnych innych choćby nawet regularnie powtarzających się datków, udzielanych dobrowolnie przez państwo, kraj, gminy, stowarzyszenia lub osoby prywatne.

Roszczenia do zasiłku oparte na niniejszej ustawie nie mogą być objęte egzekucją, ani też dotknięte środkami zabezpieczającymi.

Również wszelkie rozrządzenie wspomnianymi roszczeniami przez cesę, przekazanie, oddanie w zastaw lub przez jakąś inną czynność prawną niema skutku prawnego.

Postanowienia powyższe nie mają natomiast zastosowania co do tych kwot, które c. i k. władza reprezentacyjna, gmina albo jakąś inna oznaczona w drodze rozporządzenia korporacya lub takiż zakład wypłaci wyraźnie tylko jako zaliczkę na poczet zasiłku na utrzymanie.

§ 6.

Roszczenie do zasiłku na utrzymanie należy zgłosić u gminy zwyczajnego miejsca zamieszkania, jeżeli uprawniona do zasiłku osoba ma swą zwyczajną siedzibę w Austrii. Można jednakowoż oznaczyć inną władzę do zgłoszenia roszczenia i to albo ogólnie w drodze rozporządzenia albo w razie braku takiego ogólnego postanowienia, w drodze zarządzenia władzy politycznej.

W drodze rozporządzenia oznaczy się władze, w których roszczenie winno być zgłoszone, jeżeli członek rodziny ma swą zwyczajną siedzibę poza granicami Austrii.

Zgłoszenie może uskutecznić osoba, powołana do czynnej służby, albo osoba, uprawniona do zasiłku, względnie dla niej jej zastępca, albo gmina, w której uprawniona do zasiłku osoba ma swoją zwyczajną siedzibę, albo mogą zgłoszenie to uskutecznić hiura pomocy o charakterze publicznym, stowarzyszenia powszechnej użyteczności lub stowarzyszenia zawodowe, do których powołany należał.

Zgłoszenia, wniesione później niż w dwa miesiące po wyłączeniu powołanego ze służby albo później niż w sześć miesięcy po dniu, w którym uprawniona do zasiłku osoba z listy strat lub w inny wiarogodny sposób dowiedziała się o jego śmierci lub o jego zaginięciu, odrzuca komisye zasiłkowe bez dalszego postępowania.

§ 7.

Do rozstrzygania o roszczeniu, tudzież do asygnowania, utrzymywania w ewidencji i zastawiania zasiłku są powołane powiatowe i krajowe komisye zasiłkowe, których skład oraz miejscową, czasową i rzeczną kompetencję ureguluje Minister obrony krajowej.

Komisye składają się z naczelnika politycznej władzy krajowej lub wydelegowanego przez urzędnika politycznego w charakterze przewodniczącego, z jednego zastępcy krajowej władzy skarbowej i jednego zastępcy wydziału krajowego, zaś w gminach z własnym statutem zamiast tego

ostatniego z funckionarysa gminnego, którego wyznaczy burmistrz, oraz z dwóch reprezentantów ludności, powołanych przez naczelnika politycznej władzy krajowej. Przy ustanawianiu tych reprezentantów należy uwzględnić gałęzie zawodowe, najsielniej reprezentowane w odnośnym obszarze, i to w ten sposób, że z każdej z tych gałęzi zawodowych należy powołać po dwóch reprezentantów. Do wydawania rozstrzygnięć przeznaczy przewodniczący powiatowej komisji zasiłkowej tych reprezentantów, którzy należą do gałęzi zawodowej powołanego.

To samo ma zastosowanie także do krajowej komisji zasiłkowej.

W Czechach, w Galicyi i w Styrii należy do powiatowej komisji zasiłkowej zamiast zastępcy wydziału krajowego zastępca wydziału powiatowego.

W razie potrzeby można utworzyć w jednej miejscowości kilka komisji zasiłkowych.

Członkowie komisji, którzy nie są urzędnikami publicznymi, mają przez podanie ręki przyczec przewodniczącemu komisji przestrzeganie tajemnicy urzędowej oraz sumienne i bezstronne wykonywanie swego urzędu.

Jeżeli dochodzenia, przeprowadzone wskutek zgłoszenia, dadzą wynik niezgodny z datami strony i dla niej niekorzystny, należy przedstawić go stronie do oświadczenia się i dostarczenia dowodów przeciwnych.

Orzeczenie o tem, czy utrzymanie pewnej osoby zdaje się być zagrożone, wolno wydać tylko po urzędowem stwierdzeniu wszystkich okoliczności, stanowczych dla rozstrzygnięcia tej kwestii.

Orzeczenia odmowne mają być zawsze umotywowane przez przytoczenie miarodajnych dla odmowy okoliczności i mają być doręczone na piśmie.

Jeżeli strona pragnie wniesie odwołanie, należy jej zezwolić na wgląd do aktów.

Od orzeczenia powiatowej komisji zasiłkowej dopuszczalne jest odwołanie do krajowej komisji zasiłkowej, które ma być wniesione w powiatowej komisji zasiłkowej w ciągu 60 dni od dnia doręczenia orzeczenia; orzeczenie krajowej komisji zasiłkowej jest ostateczne.

W przypadkach, w których o roszczeniu orzekają krajowe komisye zasiłkowe w I. instancji, jest dopuszczalne odwołanie do Ministerstwa obrony krajowej, które ma być wniesione w ciągu powyższego terminu w krajowej komisji zasiłkowej.

W orzeczeniach swych mają komisye zasiłkowe wyraźnie zaznaczyć, czy orzeczenia te podlegają dalszemu tokowi instancji a w danym razie podać wyraźnie termin rekursowy i komisję zasiłkową, do której rekurs wniesie należy.

Ewentualne przedstawienia przeciw orzeczeniom prawomocnym, jeżeli zawierają nowe okoliczności faktyczne lub wnioski dowodowe, wymagają zawsze ponownego zbadania naprowadzonego w nich stanu rzeczy tudzież ponownego orzeczenia.

Komisye sprawują swoje funkcje w charakterze władz i podlegają w swem urzędowaniu Ministerstwu obrony krajowej.

§ 8.

Przy zgłoszaniu roszczenia należy wymienić z pośród uprawnionych do zasiłku osób, względnie ich zastępów tę osobę, na której ręce zasiłek ma być wypłacany. Jeżeli wymieniono równocześnie kilka uprawnionych do poboru osób, w takim razie komisya może oznaczyć jedną z nich jako odbiorcę wypłaty. Zasiłku na utrzymanie nie wolno asygnować do rąk powołanego do służby.

Zasiłek należy wypłacać w ratach połomiesięcznych z góry, zapadających dnia 1. i 16. odnośnego miesiąca, o ile możliwości w terminach zapadłości.

Komisyi nie przysługuje prawo wpływania na rozdział zasiłku między uprawnione do zasiłku osoby.

Otrzymanych zasiłków na utrzymanie nie powinno zwracać.

§ 9.

Gminy są obowiązane do współdziałania w wykonaniu i stosowaniu ustawy niniejszej.

Polityczna władza powiatowa może ustanowić także własnych mężów zaufania celem przeprowadzania dochodzeń. Urząd męża zaufania i urząd członka komisji, powołanego z kół ludności, jest urzędem honorowym i tylko takie osoby mogą gospodarzować lub złożyć, które mają prawo po myśli odnośnej ordynacji gminnej do nieprzyjęcia wyboru do reprezentacji gminnej albo do złożenia przyjętego urzędu.

§ 10.

Wszelkie podania, protokoły, załączniki i potwierdzenia odbioru, potrzebne celem wykonania niniejszej ustawy, są wolne od stempli i należytości, jakież od opłaty portoryum; taksamo zwolnione są warunkowo od stempli i należytości dokumenty, potrzebne w danym razie do dochodzenia roszczenia do zasiłku, o ile służą tylko temu celowi.

§ 11.

Ustawa niniejsza nabiera mocy obowiązującej w dniu 1. sierpnia 1917; ma ona zastosowanie bez ujmy dla postanowienia § 4., ustęp 3., w czasie trwania obecnej wojny aż do ukończenia demobilizacji; chwilę tę ogłosi Ministerstwo obrony krajowej.

Na ten czas traci moc obowiązującą ustała z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237. Rozporządzenie cesarskie z dnia 30. marca 1917, Dz. u. p. Nr. 139, uchyla się.

Upoważnia się Ministra obrony krajowej do poruczenia stosowania tej ustawy starym komisjom aż do chwili ukonstytuowania się nowych komisji i do informowania ich postępowania.

§ 12.

Wykonaniem ustawy niniejszej zajmie się Mój Minister obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Reichenau, dnia 27. lipca 1917.

Karol wlr.

Seidler wlr.

Czapp wlr.

314.

Rozporządzenie Ministra obrony krajowej w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami z dnia

27. lipca 1917,

którem wydaje się postanowienia przejściowe do ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313, w sprawie nowego uregulowania zasiłku na utrzymanie na czas trwania obecnej wojny.

Na zasadzie §§ 11. i 12. ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313, zarządzam, co następuje:

§ 1.

Komisye zasiłkowe, ustanowione na zasadzie ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237, pozostają bez zmiany nadal aż do ukonstytuowania nowych komisji, które mają być utworzone według ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313.

Należący do nich członkowie, którzy nie są urzędnikami publicznymi, mają jednakże złożyć przyszczenie, przepisane w § 7., ustęp 6., ustawy z dnia 27. lipca 1917. Dz. u. p. Nr. 313, ilemożności w dniu 1. sierpnia 1917, w każdym jednak razie przed pierwszą czynnością urzędową, jaką po tym terminie mieliby podjąć.

Do istniejących komisji należy począwszy od dnia 1. sierpnia 1917 netylko stosowanie przekazanych im dotyczas ustaw i rozporządzeń, lecz także stosowanie ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313. Z chwilą ukonstytuowania się wstępujących w ich miejsce nowych komisji rozwiązuje się one a ich czynności urzędowe przechodzą na te nowe komisje.

Należy w odpowiedni sposób postarać się o jak najrychlejsze zebranie się nowych komisji.

W charakterze reprezentantów ludności należy ustanowić w tych komisjach osoby, należące na obszarze komisji do najsilniej reprezentowanych gałęzi zawodowych, za jakie należy uważać jedynie rolnictwo, przemysł mały i wielki oraz handel. Należy przytem uwzględnić najważniejsze organizacje, istniejące na odnośnych obszarach w obrębie tych gałęzi zawodowych.

§ 2.

We wszystkich przypadkach, w których wydaje się orzeczenie o roszczeniu do zasiłku na utrzymanie po dniu 31. lipca 1917, są stanowczymi dla materialnego ocenienia roszczenia do zasiłku na utrzymanie przepisy obowiązujące każdoraznie w tych okresach czasu, dla których ma się korzystać z zasiłku na utrzymanie. Co do postępowania mają jednakże zastosowanie wyłącznie tylko postanowienia § 7., ustęp 7. i nast. ustawy z dnia 27. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 313.

§ 3.

Dla osób uprawnionych do zasiłku, które w chwili powstania ich prawa miały swoje zwykłe miejsce zamieszkania poza granicami obszaru państwa austriackiego, lecz w obrębie Monarchii austriacko-węgierskiej, wynosi stopa jednostkowa 1 K 80 h dziennie, zaś dla osób, które miały w tym czasie swoje zwykłe miejsce zamieszkania poza granicami Monarchii austriacko-węgierskiej, 2 K (§ 3., ustęp 2. ustawy).

§ 4.

Żonom i ślubnym dzieciom powołanych do służby obywateli austriackich będą kasy wypłacające (władze reprezentacyjne) już począwszy od dnia 16. sierpnia 1917 wypłacają zaliczkowo

należące się w myśl ustawy podwyższenia pobieranych dotyczas przez tych członków rodzin zasiłków na utrzymanie, a to stosownie do wydanego reskryptem polecenia, z zastrzeżeniem wymiaru tych zasiłków, który będzie przeprowadzony dodatkowo z urzędu przez komisje zasiłkowe (§ 5., ustęp 1. i 3. niniejszego rozporządzenia).

Ten sam przepis ma zastosowanie co do tych uprawnionych do zasiłku osób, które z powołanym do służby obywatelem austriackim żyły w wspólnem gospodarstwie domowem bezpośrednio przed jego wstąpieniem do wojska, o ile okoliczność ta jest kasie wypłacającej (władzy reprezentacyjnej) znaną albo zostanie przez stronę wiarogodnie wykazaną.

§ 5.

Zarówno w przypadkach, w których według § 4. niniejszego rozporządzenia zaliczka została wypłacona albo wypłacenie jej nie zostało uszczecznione jedynie z powodu braku stwierdzenia wspólnego zamieszkania, jak również we wszystkich innych przypadkach, w których chodzi o podwyższenie pobieranych dotąd zasiłków na utrzymanie, winny komisje zasiłkowe podwyższyć z urzędu te zasiłki.

Tylko wówczas, jeżeli chodzi o roszczenia o podwyższenie pobieranych dotąd zasiłków na utrzymanie do podwójnego wymiaru nowych stóp jednostkowych stosownie do § 3., ustęp 6. ustawy albo o roszczenia osób, którym zasiłek na utrzymanie dotyczas się nie należał, należy wydać orzeczenie co do tych roszczeń na zasadzie zgłoszenia po myśli § 6. ustawy.

Przy wymiarze z urzędu podwyższeń, wypłaconych zaliczkowo przez kasy (władze reprezentacyjne), mają komisje zasiłkowe wyasignować także kwoty, przypadające za czas od dnia 1. do 15. sierpnia 1917 włącznie.

§ 6.

Istniejący zapas formularzy wzór I do VI, przepisanych rozporządzeniem ministerialnym z dnia 28. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 238, należy w zupełności zużyć po przeprowadzeniu potrzebnych zmian i dodatków.

Wzory II i V należy albo wyciśnięciem pieczątki albo przez przyczepienie kuponu albo w jakiś inny sposób zaopatrzyć zupełnie i trafnie pouczniem o środkach prawnych po myśli § 7., ustęp 13. ustawy.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 1. sierpnia 1917.

Czapp wlr.

